İŞKUR

2019

ÇANAKKALE

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2019 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

ÇANAKKALE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇANAKKALE İLİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

Ahmet ÇÖLLÜ

İş ve Meslek Danışmanı

ÖNSÖZ

Çanakkale tarihiyle, coğrafyasıyla, hoşgörülü insanlarıyla tarihin her döneminde önemini korumuş ve farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. 1095 Çaka Bey'den buyana bizim tarihimizde yer almış 1915' te tüm dünyaya Türk Milletinin yenilmez azmini ve cesaretini gösterdiği ve "Çanakkale Geçilmez" düsturunu öğrettiği yer olmuştur. Milletimiz vatanına ve devletine yine 15 Temmuz'da bu ruhla sahip çıkmış ve egemenliğin millete ait olduğunu bir kez daha dünyaya haykırmıştır.

Çanakkale doğal güzellikleri, konumu, eğitim olanakları, ticari ve turistik potansiyeli ile her geçen gün ön plana çıkmaktadır. Şehirde hızlı bir yapılaşma ve göçe bağlı nüfus artışı olmaktadır. Çanakkale boğazı üzerine kurulacak köprü projesinin imzalanması ilimizi bir cazibe merkezi haline dönüştürmüştür. Anadolu şehirlerinden vatandaşlarımızın ve öğrencilerimizin Çanakkale Savaşlarının geçtiği bölgeleri milli bir bilinç ile her geçen gün daha çok ziyarete gelmeleri, yaz döneminde ilimizin doğal güzelliklerini ziyarete gelen turist sayısının artması, ayrıca transit yolcular için ulaşımda kilit bir nokta olmasından dolayı sosyal, ticari ve ekonomik hayat ilimizde canlanmaktadır. İşgücü piyasası da bu duruma uygun olarak gelişmekte, var olan iş alanları canlanmakta ve gelişmekte ayrıca yeni iş alanları oluşmaktadır.

Ulusal politikaların oluşturulmasında ülke genelinde yapılan Türkiye İşgücü Piyasası Analizleri (TİPA) önem kazanırken, yerel politikaların oluşturulmasında İşgücü Piyasası Analizleri (İPA) önemlidir. Çanakkale Çalışma ve İş Kurumu İl müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarının işverenlerle birebir yaptığı bu çalışma, işgücü piyasasında, yerel düzeyde işgücü piyasalarına katılımı, katılanların niteliklerini, firmaların mevcut istihdam ve ihtiyaçlarının niteliğini ortaya koymayı amaçlayan bir analiz çerçevesidir.

Bu çalışmanın gerçekleşmesi adına gösterdikleri özverili çalışmalar nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarına, çalışma kapsamında işyeri bilgi formlarını titiz bir şekilde yanıtlayıp görüş bildiren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. ÇANAKKALE İşgücü Piyasası Araştırması analiz çalışmasının ülkemiz, ilimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını temenni ediyorum.

Ali ÇALIŞKAN
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ i
TABLOLAR LİSTESİ ii
ŞEKİLLER LİSTESİ iii
KISALTMALAR iv
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 6
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 12
İKİNCİ BÖLÜM 14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 14
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM 15
İşyeri Verileri 16
Mevcut İstihdam 27
AÇIK İŞLER 31
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 39
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 44
SONUÇ 50
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 54

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018) 6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 10
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 11
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 12
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 16
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri 22
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları 25
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar 26
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 27
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 28
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 29
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı 31
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 36
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 36
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 37
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 38
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 39
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 40
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 42
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 44
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 45
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 46
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 46
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 47

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)..... 5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018) 7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018) 13
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı 17
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı 18
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu..... 19
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 19
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı..... 21
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu 22
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%) 23
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 23
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı 24
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 26
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı..... 30
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 30
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 32
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu 34
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 35
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 41
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 43
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı..... 48
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi 48

KISALTMALAR

İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, ÇANAKKALE İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 512 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 18 sektörde tam sayım yapılmıştır. ÇANAKKALE ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 33 bin 549 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 25 bin 508 çalışan erkeklerden, 8 bin 41 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. ÇANAKKALE ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ile Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir.

ÇANAKKALE ilinde açık iş oranı yüzde 1,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, ÇANAKKALE ili açık iş oranı bakımından 0,4 puanlık farkla Türkiye ortalamasının üstündedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,3 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 288 kişilik açık iş mevcuttur. ÇANAKKALE ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Hizmet Ve Satış Elemanlarıdır. İl genelinde açık işlerin yüzde 67'si için herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

ÇANAKKALE ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. ÇANAKKALE

ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Garson (Servis Elemanı) mesleği takip etmektedir. Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken ÇANAKKALE ilinde işverenlerin yüzde 27,8'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 3,9 iken bu oran ÇANAKKALE ilinde ülke geneline yakın olup yüzde 4,6'dır.

ÇANAKKALE ilinde işverenler, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu belirtmiştir. Ayrıca İşverenlerin yüzde 63,2'si, İŞKUR'un Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği konusunda desteklemesini istemektedir.

İşverenlerin yüzde 17,6'sı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 18,4'ü ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. Sektörel açıdan bakıldığında ise; ÇANAKKALE ilinde Bilgi ve İletişim ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde işverenlerin yarısı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla ÇANAKKALE İli İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma ÇANAKKALE işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

ÇANAKKALE İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için ÇANAKKALE ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek ÇANAKKALE ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

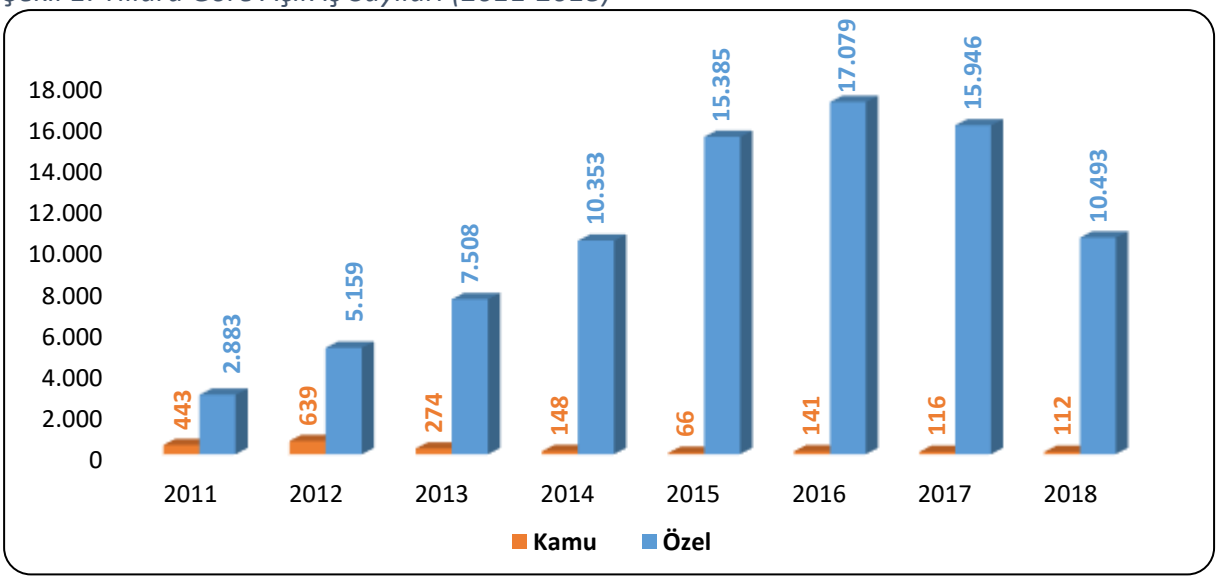

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında 3 bin 326 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 10 bin 605 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2016 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2016 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 11,4 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	1.055
Beden İşçisi (İnşaat)	1.037
Garson (Servis Elemanı)	681
Temizlik Görevlisi	466
Satış Danışmanı / Uzmanı	378
Seramik İmal İşçisi	329
Şoför-Yük Taşıma	306
Mekaniker-Yüksek Fırın, Çelikhane, Haddehane Ve Yardımcı Tesisler	285
Kasiyer	255
Çelikhane İşçisi	217

Kaynak: İŞKUR

Çanakkale ilinde 2018 yılında 10 bin 605 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 1 bin 55 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 9,9'unu oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (İnşaat) ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

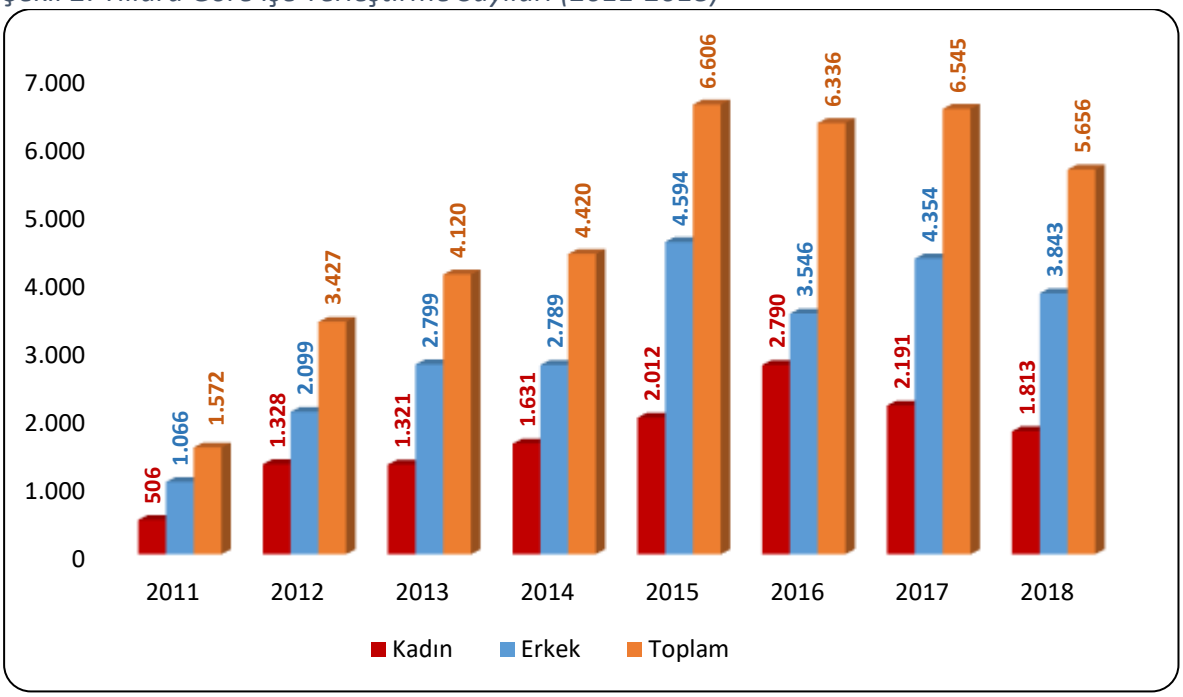

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı 1 bin 572 olan Çanakkale ilinde işe yerleştirilenlerin 1 bin 66'sı erkek, geri kalan 506 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2015 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 6 bin 606 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2018 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 32,1'i kadınlardan oluşmuştur. İşe yerleştirilen kadın sayısı yıllar içerisinde artarak 2018 yılında 1 bin 813 kişi olmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (İnşaat)	1.008	3	1.011
Beden İşçisi (Genel)	337	176	513
Garson (Servis Elemanı)	175	148	323
Çelikhane İşçisi	264	4	268
Seramik İmal İşçisi	155	104	259
Mekaniker-Yüksek Fırın, Çelikhane, Haddehane Ve Yardımcı Tesisler	214	3	217
Satış Danışmanı / Uzmanı	63	134	197
Kasiyer	76	112	188
Temizlik Görevlisi	96	81	177
Konfeksiyon İşçisi	11	125	136

Kaynak: İŞKUR

Çanakkale ilinde 1.011 kişilik işe yerleştirmeyle Beden İşçisi (İnşaat) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 17,9'unu oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedir.İlk 10 meslek içerisinde Erkeklerin en çok Beden İşçisi (İnşaat) ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe yerleştirilirken, kadınların ise en çok Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde işe yerleştirildiği görülmüştür.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını

güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

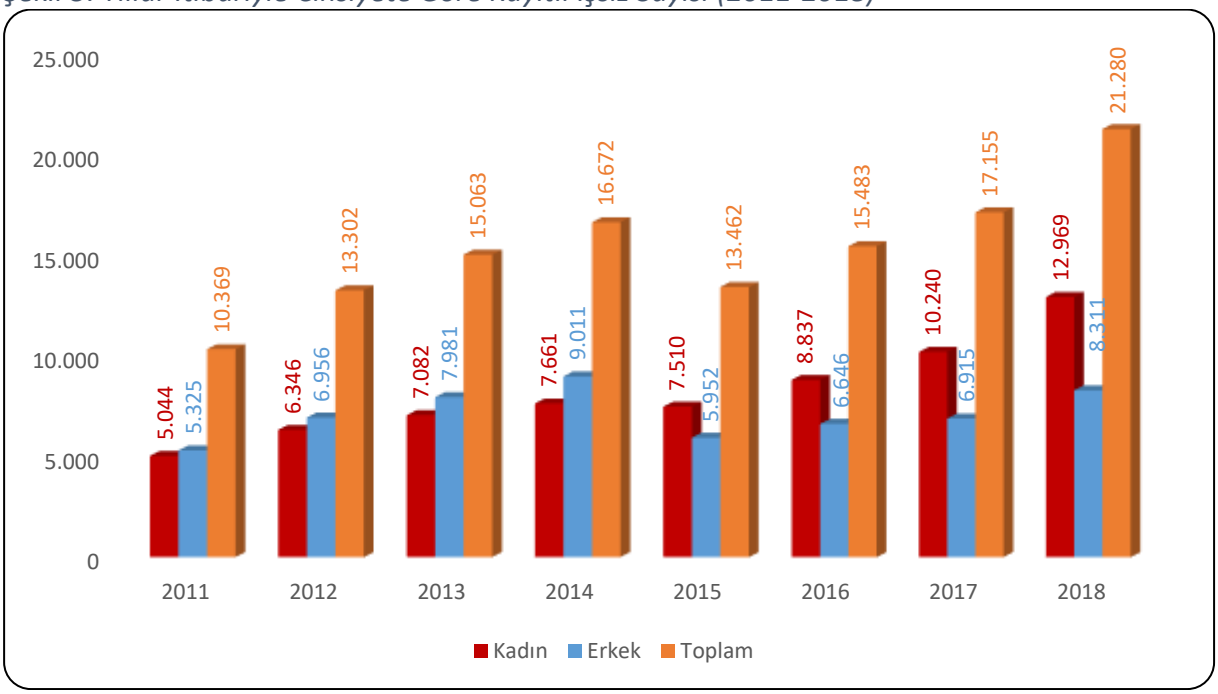

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Çanakkale ilinde İŞKUR'a kayıtlı 10 bin 369 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 5 bin 325'i erkek, 5 bin 44'ü ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 21 bin 280 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta, İŞKUR'a kayıtlı kadınların sayısındaki önemli artıştır. 2011 yılında Çanakkale'de 5 bin 44 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2018 yılında önemli ölçüde artarak 12 bin 969'a yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Çanakkale ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 mesleğin başında Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Çanakkale ilinde Kuruma kayıtlı 3 bin 922 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Çanakkale ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %18,4'ü oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi, Büro Memuru (Genel) ve Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri takip etmiştir.Kayıtlı işsizlerde kadınların en çok Beden İşçisi, Temizlik Görevlisi, Büro Memuru, Satış Danışmanı / Uzmanı, Beden İşçisi (Temizlik) gibi mesleklerin yanı sıra Sekreter ve Kasiyer gibi mesleklerde de kayıtları bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	48	590	678	1.268
2012	59	404	800	1.204
2013	41	492	295	787
2014	43	555	282	837
2015	26	366	235	601
2016	29	394	190	584
2017	43	670	220	890
2018	21	345	78	423

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları 2012 yılına kadar artış eğilimi gösterirken sonrasında ise dalgalı eğilim göstermiştir. 2018 yılında ise düzenlenen 21 mesleki eğitim kursuna 423 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 78'i erkek, 345'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne

katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında kursiyerlerin yüzde 82'sinin kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Süt Sığırı Yetiştiricisi	Süt Sığırı Yetiştiricisi	Süt Sığırı Yetiştiricisi
Halı Onarıcı (Elle Veya Basit Makinelerde)	Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	Halı Onarıcı (Elle Veya Basit Makinelerde)
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Seramik İmal İşçisi	Dokuma Konfeksiyon Makineci
Dekoratif Tablo Yapımcısı	Erkek İç Giysileri Dikimi Elemanı	İğne Oyacısı
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	Ahşap Montaj Elemanı	Dekoratif Tablo Yapımcısı
İğne Oyacısı	Engelli Bakıcısı	Yöresel Kilim Dokuyucusu
Ahşap Montaj Elemanı		El Dekorcu/Sır Üstü Dekorlamacı
Seramik İmal İşçisi		Engelli Bakıcısı
Erkek İç Giysileri Dikimi Elemanı		Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)
Engelli Bakıcısı		Ahşap Montaj Elemanı

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar Süt Sığırı Yetiştiricisi, Halı Onarıcı (Elle Veya Basit Makinelerde) ve Dokuma Konfeksiyon Makineci mesleklerinde düzenlenmiştir. En fazla sayıda kadın katılımcının olduğu kurslar ise Süt Sığırı Yetiştiricisi, Halı Onarıcı (Elle Veya Basit Makinelerde)ve Dokuma Konfeksiyon Makineci mesleklerinde düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Süt Sığırı Yetiştiricisi, Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle) ile Seramik İmal İşçisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	30	109	151	260
2012	77	123	307	430
2013	207	205	228	433
2014	319	226	189	415
2015	754	609	401	1.010
2016	1.093	768	702	1.470
2017	1.085	1.034	731	1.765
2018	919	958	519	1.477

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2010 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. Yıllar itibariyle İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan kişi sayısı artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri ve tecrübe kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2018 yılında 919 program düzenlenmiş olup toplam 1 bin 477 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 64,8'i kadınlardan, yüzde 35,2'si ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	Konfeksiyon İşçisi
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Ton Balığı Kesim Ve Konserveleme İşçisi
Konfeksiyon İşçisi	Ton Balığı Kesim Ve Konserveleme İşçisi	Satış Danışmanı / Uzmanı
Ton Balığı Kesim Ve Konserveleme İşçisi	Satış Temsilcisi / Plasiyer	Garson (Servis Elemanı)
Satış Elemanı (Perakende)	Büro Memuru (Genel)	Satış Elemanı (Perakende)
Ton Balığı Temizleme Ayıklama İşçisi	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Ton Balığı Temizleme Ayıklama İşçisi
Büro Memuru (Genel)	Peynir İmal İşçisi	Büro Memuru (Genel)
Aşçı Yardımcısı	Satış Elemanı (Perakende)	Aşçı Yardımcısı
Ön Muhasebeci	Muhasebe Meslek Elemanı	Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi
Muhasebe Meslek Elemanı	Ön Muhasebeci	Ön Muhasebeci

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında Çanakkale ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları Garson (Servis Elemanı), Satış Danışmanı / Uzmanı ve Konfeksiyon İşçisi mesleklerinde düzenlenmiştir. Satış Danışmanı / Uzmanı mesleği ile Ton Balığı Kesim Ve Konserveleme İşçisi hem kadın hem de erkek katılımcılar için üst sıralarda yer almaktadır.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	6	85	62	147
2012	3	48	29	77
2013	8	83	125	208
2014	16	242	171	413
2015	30	493	296	789
2016	38	467	487	954
2017	41	527	506	1033
2018	36	589	237	826

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 36 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2018 yılında düzenlenen girişimcilik eğitimi katılımcı sayısı 2017 yılına göre azalış göstermiştir. Programa 2018 yılında 589'u kadın, 237'si erkek olmak üzere toplam 826 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

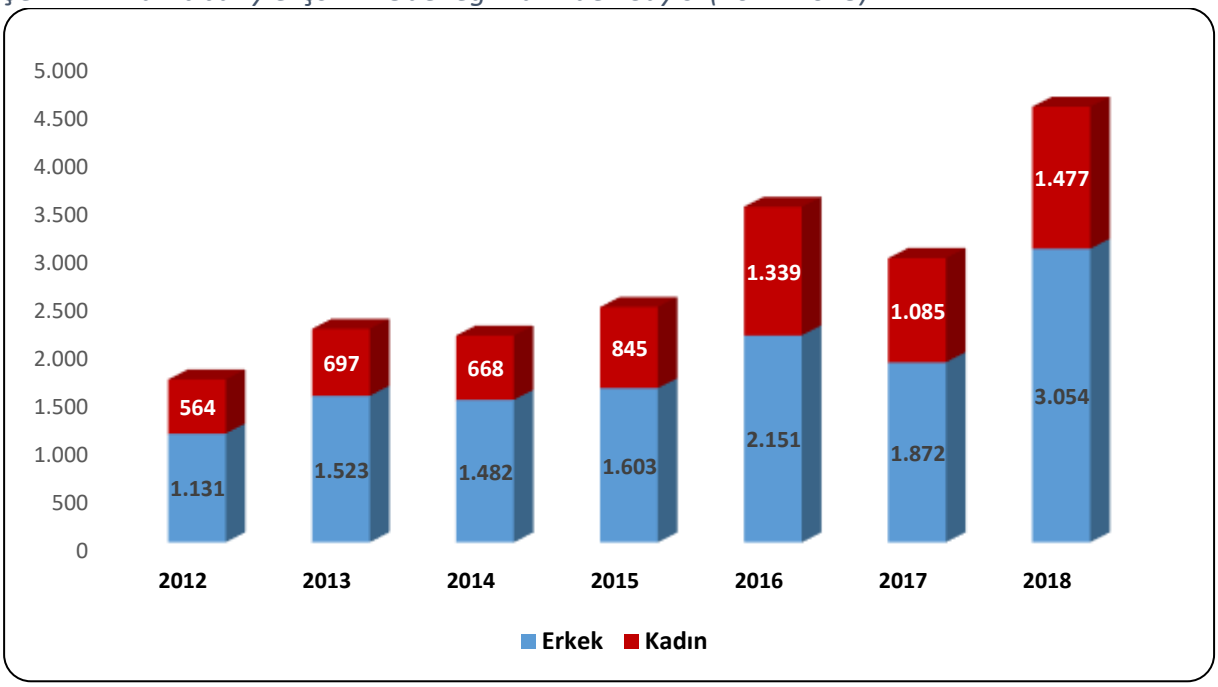

Kaynak: İŞKUR

Çanakkale ilinde 2018 yılında yüzde 32,6'sı kadın olmak üzere 4 bin 531 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2018 yılında 2017 yılına göre yüzde 53,2 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa

yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Çanakkale ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür

hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Çanakkale ilinde 512 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 33 bin 549 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Çanakkale ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8'de Çanakkale ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşletme Sayısı
Toptan ve perakende ticaret	118
İmalat	105
İnşaat	87
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	58
Ulaştırma ve depolama	40
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	32
Madencilik ve taş ocakçılığı	18
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	12
Diğer hizmet faaliyetleri	11
Eğitim	10
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	6
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	4
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2
Bilgi ve iletişim	2
Gayrimenkul faaliyetleri	1
Genel Toplam	**512**

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde Toptan ve Perakende Ticaret sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Çanakkale ilindeki çalışma kapsamına giren işletmelerin yüzde 23'ü Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 19,1 seviyesindedir. Bu durumda Çanakkale ilinde Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Toptan ve Perakende Ticaret sektöründen sonra en fazla sayıda işletme İmalat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında İmalat sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 30,9 iken Çanakkale ilinde İmalat sektörünün payı yüzde 20,4 düzeyindedir. Çanakkale ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin büyük çoğunluğu İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işletme ise Gayrimenkul faaliyetleri ile Bilgi ve iletişim sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Çanakkale ili düzeyinde yalnızca 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

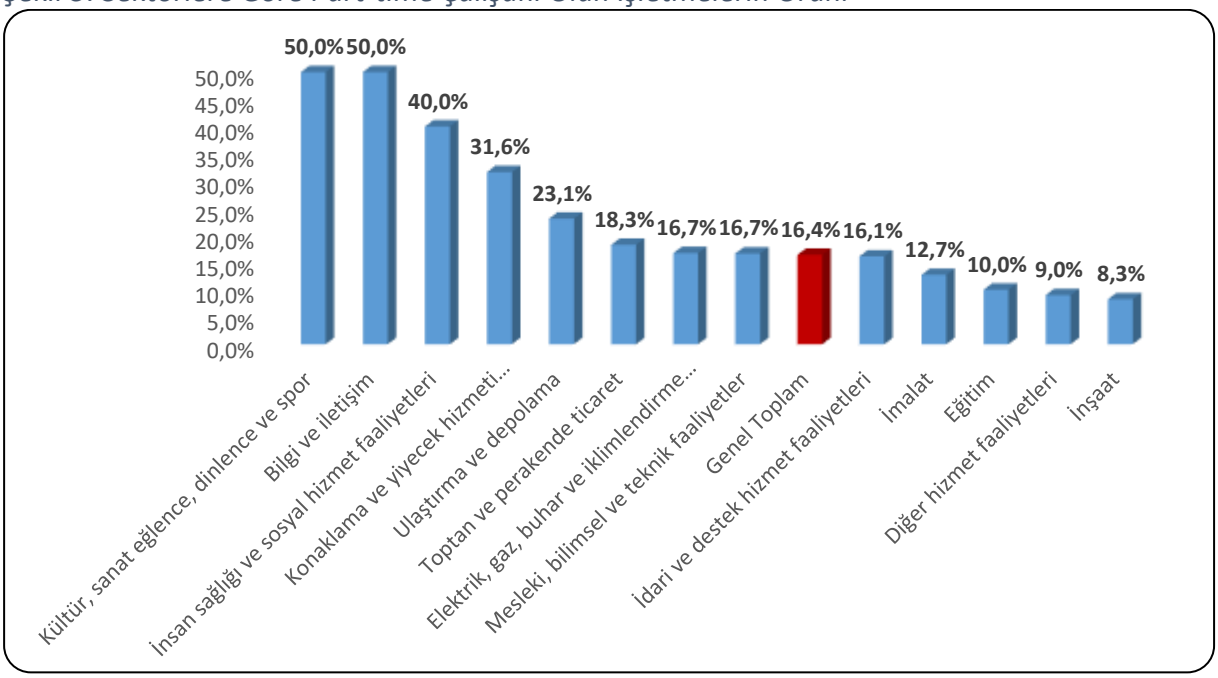

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 16,4 olarak gerçekleşmiştir. Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor ile Bilgi ve İletişim sektöründe yer alan işletmelerin yüzde 50'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışma açısından daha sonra İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin yüzde 40'ında part-time çalışan bulunmaktadır. Bu sektörlerde bulunan işletmelerde part-time çalışanın yüksek olmasının sebebi, ilgili sektörde işletme sayısının az olmasıdır.

Türkiye genelinde Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor ile Bilgi ve İletişim sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 50'sinde part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı

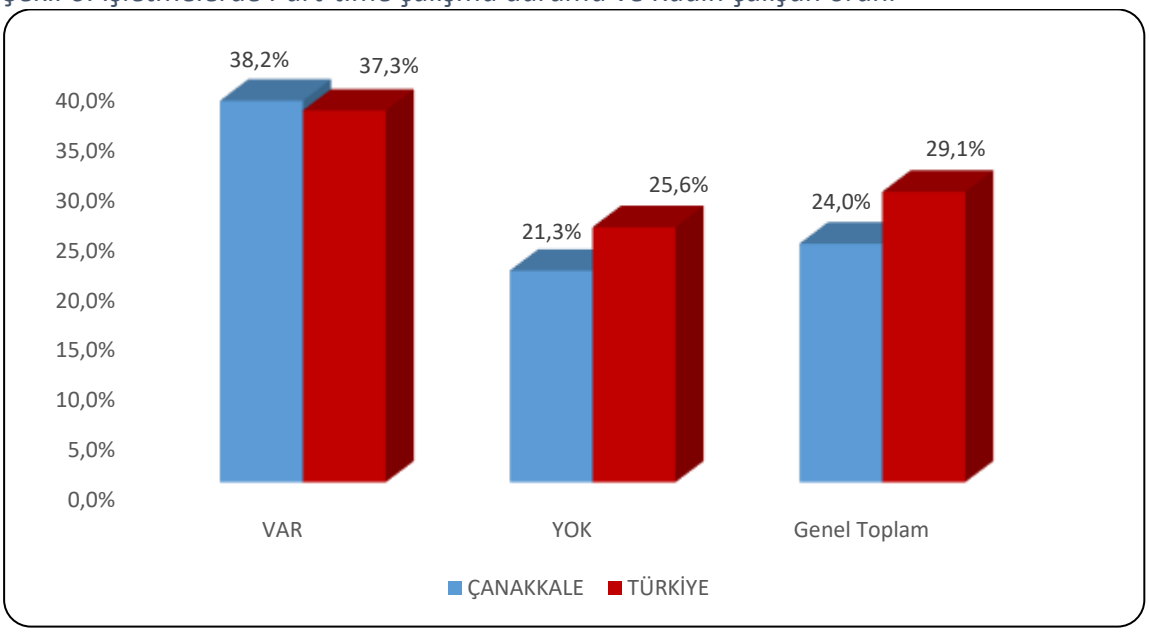

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,1'ini kadınlar oluştururken Çanakkale ilinde bu oran yüzde 24 olarak gerçekleşmiştir. Çanakkale ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 21,3 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 38,2 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,3 seviyesindedir. Hem ülke genelinde hem de Çanakkale ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

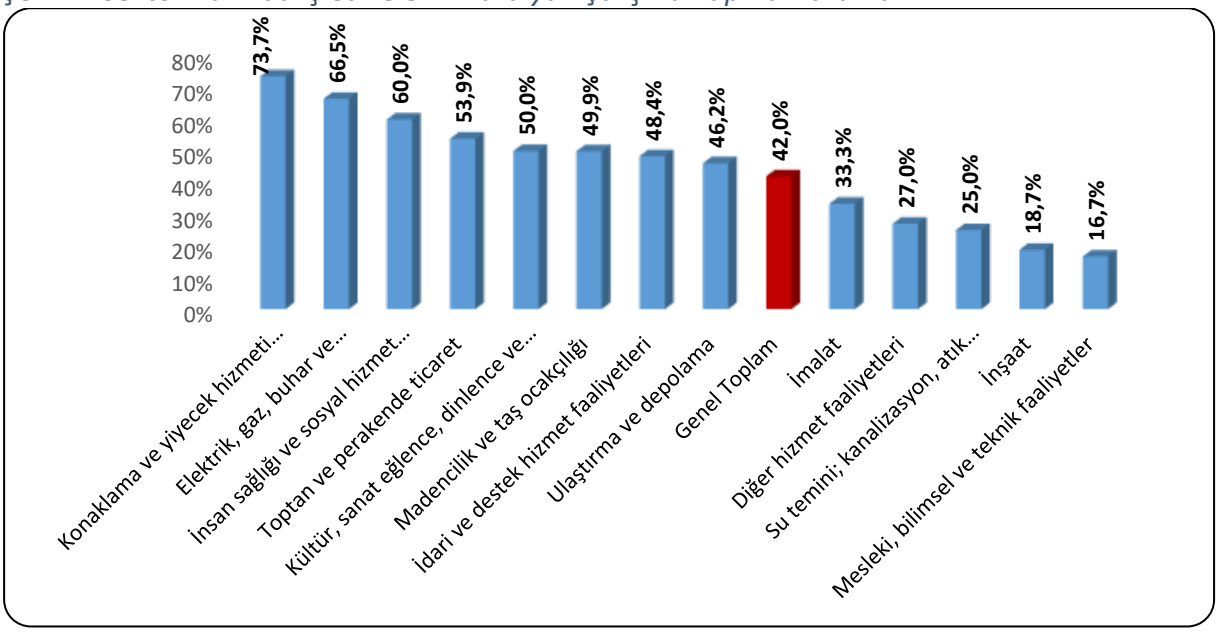

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde işletmelerin yüzde 42'sinde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 33,2 seviyesindedir. Çanakkale ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ,İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Toptan ve perakende ticaret sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işletmelerin yarıdan fazlasında vardiyalı çalışma söz konusudur. İnşaat ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

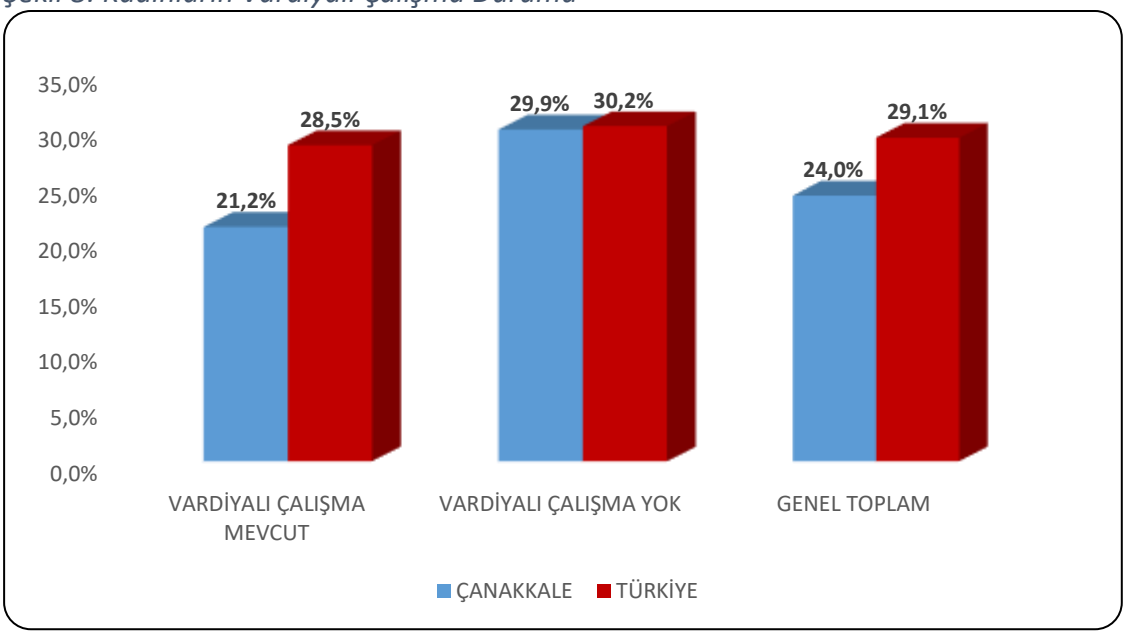

Kaynak: İPA 2019

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklendik bir durumdur.

Şekil 8'de söz konusu eğilime benzer yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Çanakkale ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 21,2'si kadın, yüzde 78,8'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 29,9'a yükselmektedir. Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların sadece yüzde 24'ünün kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 10 çalışandan 2'si kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 10 çalışandan 3'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 1,7 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Çanakkale ilinde de benzer yönde işlemektedir.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

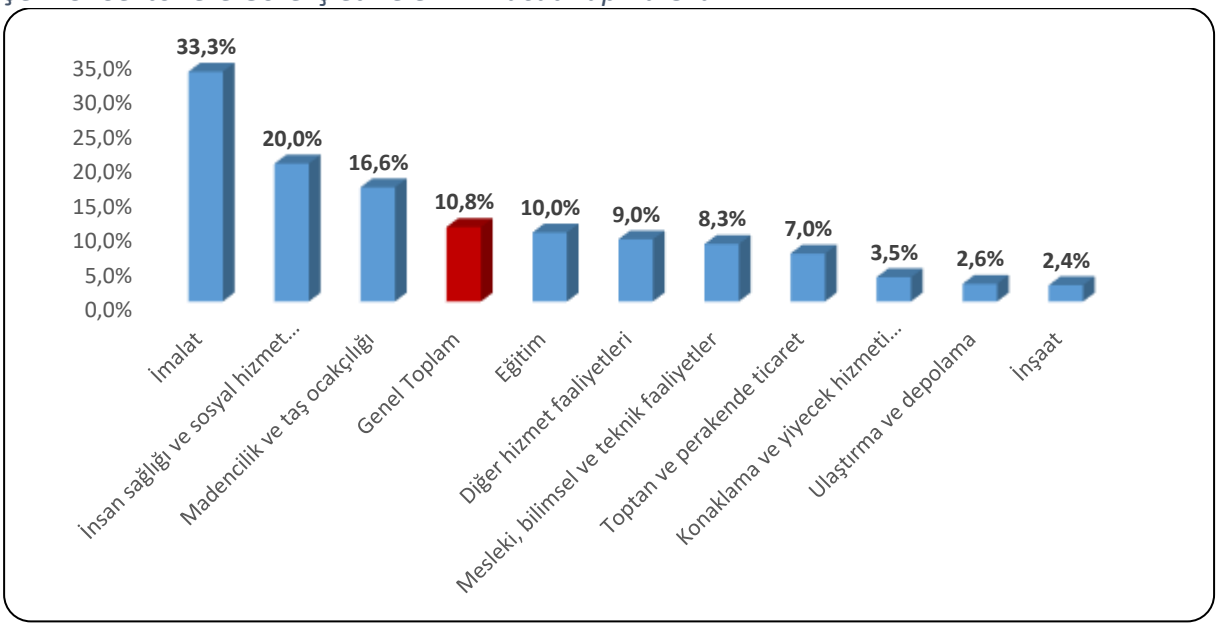

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilindeki işletmelerin yüzde 10,8'inde ihracat yapılmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 33,3'ü ihracat yapmakta, ikinci sırada İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör dışında Madencilik ve taş ocakçılığı da ihracat yapan işletme oranı anlamında Çanakkale ili ortalamasına göre daha yüksek seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 25,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 57,1 ile İmalat ve yüzde 33,3 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İşletme sayısı bakımından imalat sektörü ikinci sırada yer alırken, ihracat yapan işletme oranında ilk sırada yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin ihracat yapma oranının diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Çanakkale ilinde işletmelerin yüzde 14'ü e-ticaret yapmaktadır. E-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	Oran
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması	87,9%
E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği	5,8%
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması	5,6%
Finansman yetersizliği	1,4%
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması	1,4%

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin büyük bir çoğunluğu neden olarak Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmamasını göstermiştir. İkinci sırada ise E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13,4 iken e-ticaret yapmama nedeninde ilk sırada Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

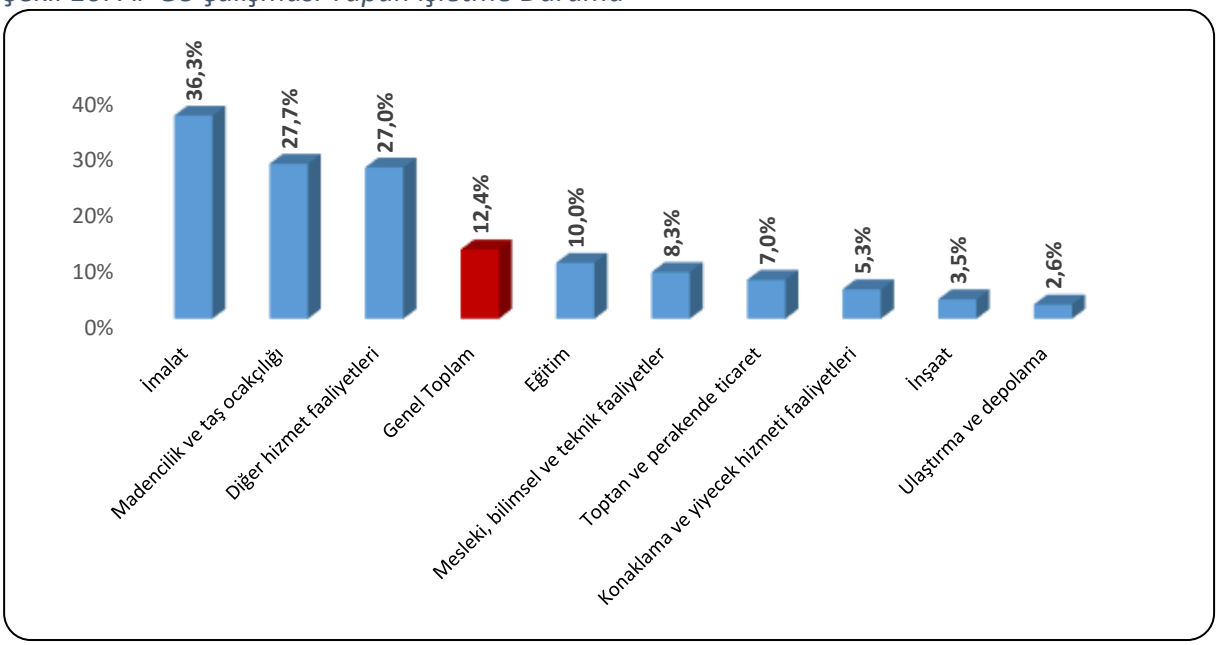

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde 18 sektörden 9 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 12,4 olarak gerçekleşmiştir. İmalat sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 36,3'ü Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektörü yüzde 27,7 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,1'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,7 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 34,3 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Çanakkale ilinde en fazla işletme Toptan ve

Perakende Ticaret sektöründe olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 7,0 ile il ortalamasının altında yer almaktadır.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

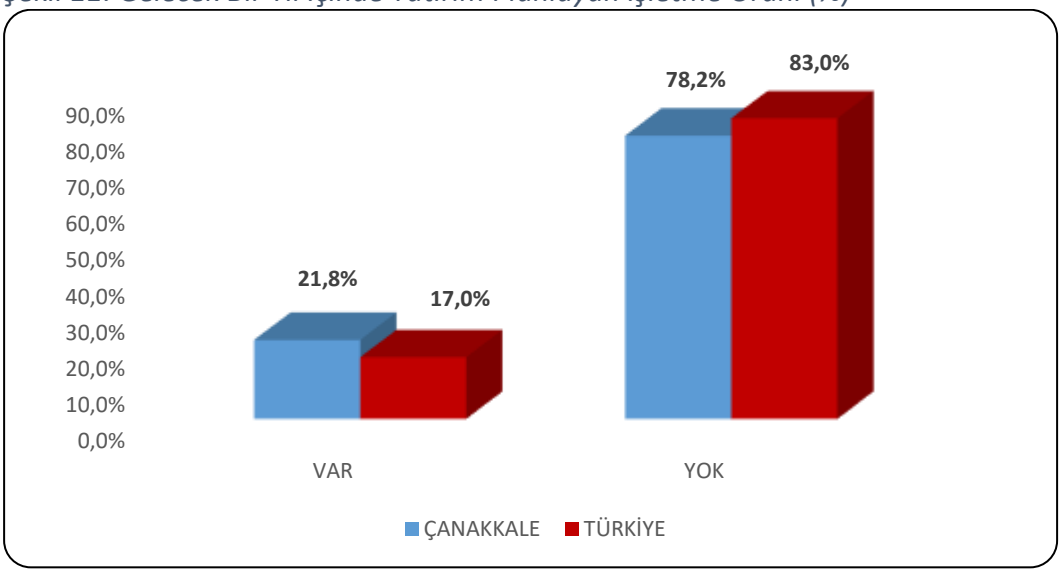

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 21,8'i gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

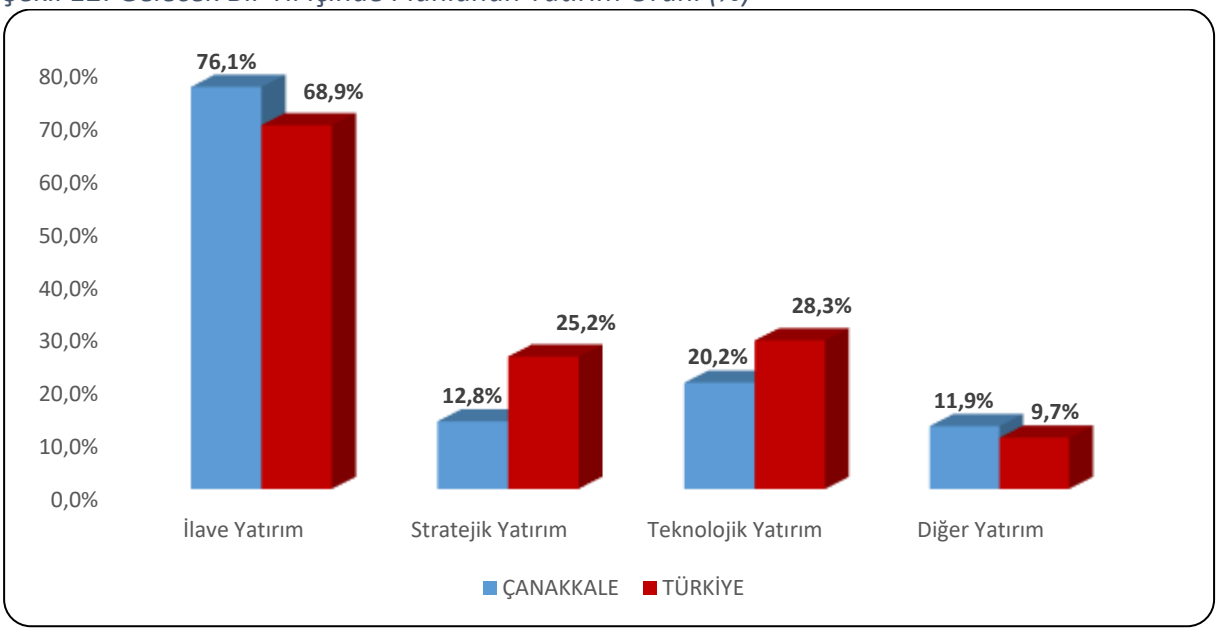

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Çanakkale ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işletmelerin

yüzde 76,1'i ilave yatırım, yüzde 20,2'si teknolojik yatırım ve yüzde 12,8'i stratejik yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 68,9'u ilave yatırım, yüzde 28,3'ü teknolojik yatırım, yüzde 25,2'si stratejik yatırım ve yüzde 9,7'si ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

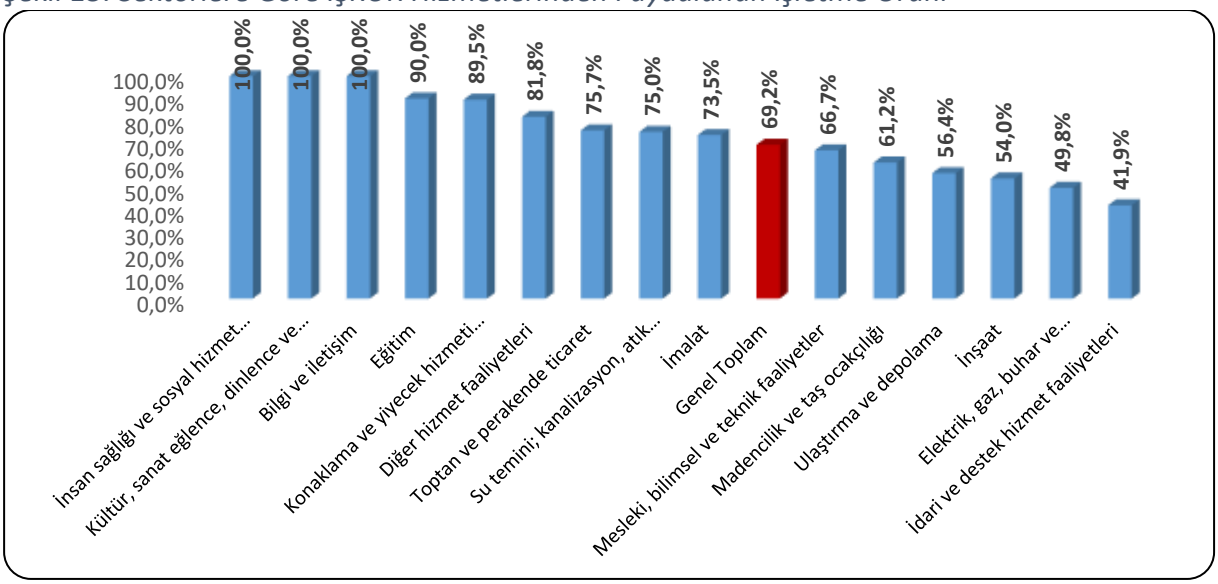

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 53,3 seviyesindedir. Çanakkale ilinde bulunan 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 69,2'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran Çanakkale ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Çanakkale ilinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor ile Bilgi ve iletişim sektöründe yer alan işletmelerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 69,2'nin üzerinde yüzde 75,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Teşvik
Toptan ve perakende ticaret	-	69,0%	73,6%	25,3%	2,3%	-	43,7%
İmalat	2,7%	84,0%	77,3%	36,0%	6,7%	5,3%	46,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	-	72,6%	74,5%	23,5%	2,0%	3,9%	51,0%
İnşaat	-	69,6%	62,9%	17,4%	-	-	28,2%
Ulaştırma ve depolama	-	72,7%	59,1%	27,3%	-	-	13,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-	69,2%	61,5%	-	15,4%	-	23,1%
Madencilik ve taş ocakçılığı	-	81,8%	63,6%	-	-	-	36,4%
Eğitim	-	100,0%	77,8%	22,2%	-	-	55,6%
Diğer hizmet faaliyetleri	-	66,7%	100,0%	44,9%	-	-	22,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	-	50,0%	50,0%	50,0%	-	-	25,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	-	80,0%	60,0%	40,0%	-	-	80,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	-	100,0%	33,3%	-	-	-	33,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	-	66,4%	100,0%	-	-	-	32,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	-	100,0%	50,0%	-	-	-	50,0%
Bilgi ve iletişim	-	50,0%	100,0%	100,0%	-	-	100,0%
Genel Toplam	**0,6%**	**74,3%**	**71,4%**	**25,7%**	**2,9%**	**1,7%**	**40,5%**

Kaynak: İPA 2019

Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır. İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 71,4'ü İŞKUR'dan Eleman Talebinde bulunmuştur. İşletmelerin yüzde 74,3'ü Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden yararlanırken yüzde 25,7'si ise İşbaşı Eğitim Programı kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır.

Çalışma kapsamında Çanakkale ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektör olan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe işverenlerin yüzde 73,6'sı İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuş, yüzde 69'u Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetimizden yararlanmış ve yüzde 25,3'ü ise İşbaşı Eğitim Programından son bir yıl içerisinde yararlanmıştır. İŞKUR'un

sunmuş olduğu çalışanlara yönelik eğitim hizmetlerinden sadece İmalat sektöründeki işletmeler son bir yılda faydalanmıştır.

Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar

Desteklenmesi İstenilen Alanlar	Oran
Yeni Alım Yapılacak Çalışanlar İçin Sigorta Ve Prim Desteği	63,2%
Yeni Alım Yapılacak Çalışanlar İçin Ücret Desteği	61,4%
İşe Uygun Eleman Temini	53,4%
İşbaşı Eğitim Programı	24,4%
Çalışanların Niteliklerinin Artırılması İçin Mesleki Eğitim Desteği Sunulması	12,6%
İşyerime Özel Sektörel Danışmanlık Vermesi	6,0%

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 63,2'si Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği cevabını vermiştir. Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği ikinci sırada yer alırken, sonrasında ise İşe uygun eleman temini seçeneği işaretlenmiştir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

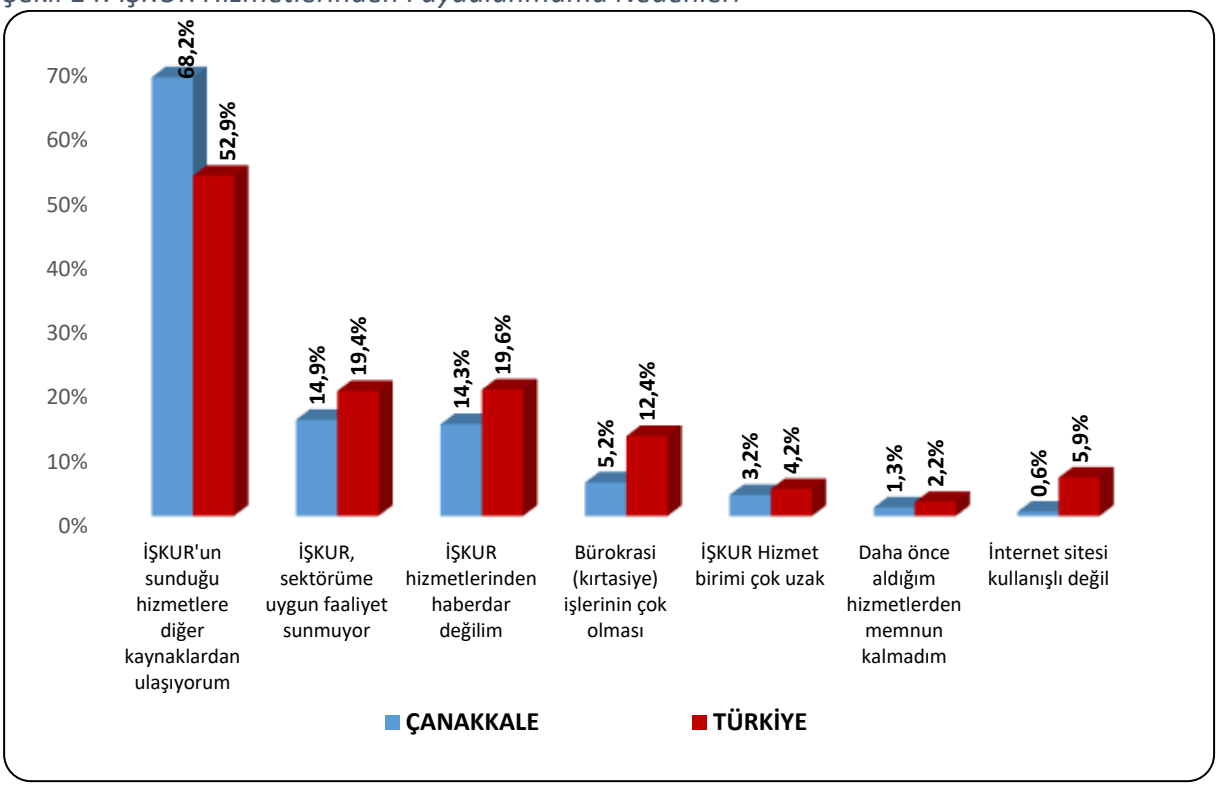

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 68,2 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 14,9 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 14,3 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar

olunmaması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Çanakkale ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 52,9 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde hizmetlerden haberdar olmama nedeniyle İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıyorum diyen işverenlerin oranı Çanakkale iline göre daha yüksek seviyededir. Çanakkale ilinde ise Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması İŞKUR hizmetlerinden faydalanamıyorum diyen işverenlerin oranı Türkiye ortalamasının altında gerçekleşmiştir.

Mevcut İstihdam

Çanakkale ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 33 bin 549 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 25 bin 508 erkek çalışan ve 8 bin 41 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	3.167	9.745	12.912
İnşaat	401	4.658	5.059
Toptan ve perakende ticaret	1.448	2.809	4.257
Ulaştırma ve depolama	505	2.499	3.004
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	728	1.241	1.969
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	88	1.415	1.503
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	281	1.121	1.402
Madencilik ve taş ocakçılığı	43	989	1.032
Diğer hizmet faaliyetleri	465	394	859
Eğitim	479	182	661
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	337	106	443
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	55	211	266
Bilgi ve iletişim	30	40	70
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	5	52	57
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	8	44	52
Gayrimenkul faaliyetleri	1	1	2
Genel Toplam	**8.041**	**25.508**	**33.549**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Çanakkale ilinde çalışanların önemli bir kısmı İmalat ile İnşaat sektörlerinde istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yüzde 53,5'i bu iki sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör İmalat sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 39,4'ü İmalat sektöründe çalışmaktadır. Çanakkale ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe her 10 çalışanın 7'si kadınlar oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri,Eğitim ve Diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	953	7.470	8.423
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2.015	3.387	5.402
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	977	4.395	5.371
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.718	2.636	4.354
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	348	3.758	4.106
Profesyonel Meslek Mensupları	946	1.713	2.658
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	812	1.594	2.406
Yöneticiler	144	447	591
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	128	108	236
Genel Toplam	**8.041**	**25.508**	**33.549**

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılardır. Toplam çalışanlar içerisinde Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcıların oranı yüzde 25,1 seviyesindedir. Çanakkale ilindeki kadın çalışanların yüzde 11,9,'u; erkek çalışanları ise yüzde 29,3'ü bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 16,1'i bu meslek grubunda istihda edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 16 oran ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almaktadır.

Çanakkale ilinde Nitelik Gerektirmeyen Meslekler en fazla kadın çalışan sayısına sahip meslek grubudur. Erkek çalışan sayısının en fazla olduğu meslek grubu ise Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılardır.

Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Seramik İmal İşçisi	Seramik İmal İşçisi	Seramik İmal İşçisi
Şoför-Yük Taşıma	Kasiyer	Şoför-Yük Taşıma
Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Ayıklama Bandı İşçisi - Et Ve Balık Ürünleri	Beden İsçisi (İnşaat)
Garson (Servis Elemanı)	Satış Danışmanı / Uzmanı	Temizlik Görevlisi
Kasiyer	Yıkama Ve Ayıklama İşçisi (Meyve Sebze) (Elle)	Garson (Servis Elemanı)
Beden İsçisi (İnşaat)	Büro İşçisi	Ustabaşı/Postabaşı/Formen/Atölye Sorumlusu
Ustabaşı/Postabaşı/Formen/Atölye Sorumlusu	Garson (Servis Elemanı)	İş Makineleri Operatörü
Satış Danışmanı / Uzmanı	Bulaşıkçı (Stevard)	Şoför (Yolcu Tasıma)
İş Makineleri Operatörü	Reyon Görevlisi	Makine Bakımcı

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14'te ise Çanakkale ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışanı olan meslekler görülmektedir. Toplam çalışan sayısının en fazla olduğu meslekler sırasıyla Seramik İmal İsçisi, Şoför-Yük Taşıma ve Temizlik Görevlisi meslekleridir. Kadın çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek Seramik İmal İsçisi, Kasiyer ve Temizlik Görevlisi; Erkek çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek ise Seramik İmal İsçisi, Şoför-Yük Taşıma ve Beden İşçisi (Genel) meslekleridir.

Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı

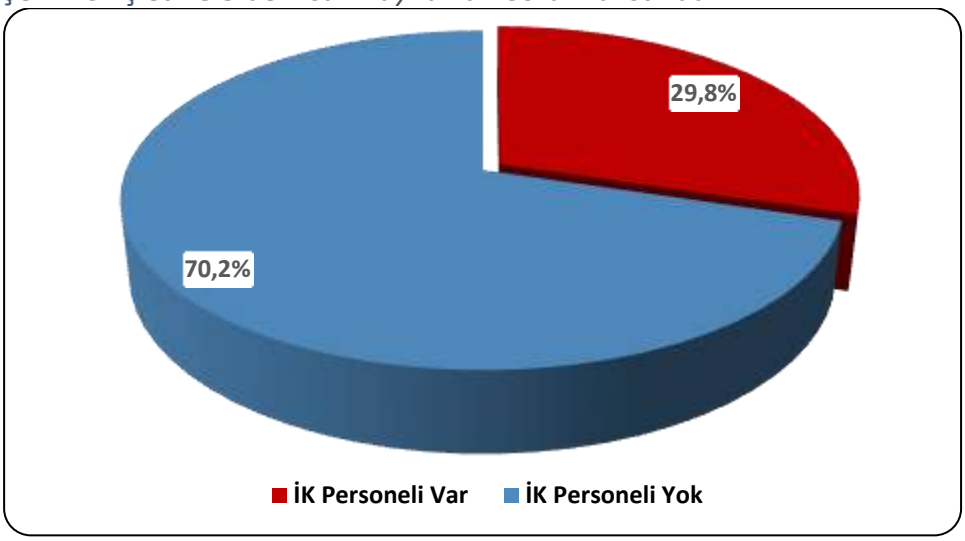

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15'te görüldüğü üzere Çanakkale ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yalnızca yüzde 29,8'inde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel bulunmaktadır. İmalat sektöründe bu oran yüzde 33,3, Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yüzde 31,3 ve İnşaat sektöründe ise yüzde 18,7 seviyesindedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

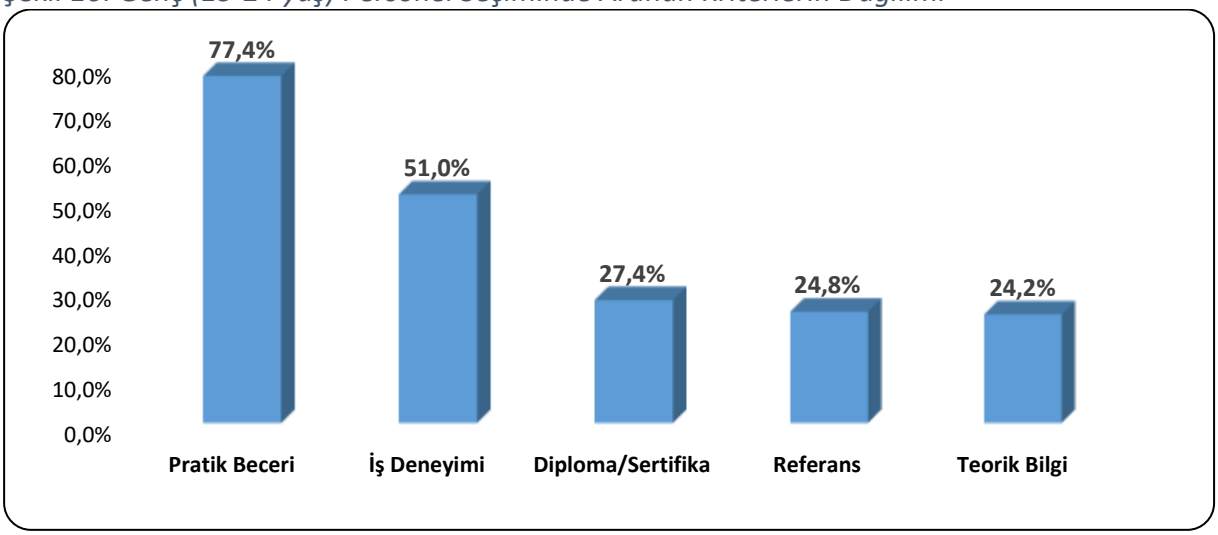

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde 20+ çalışanı olan işletmeler genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 77,4'ü Pratik Beceri, yüzde 51'i İş deneyimi ve yüzde 27,4'ü ise Diploma/Sertifika aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Çanakkale ilinde olduğu gibi yüzde 72,6 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İş Deneyimi ve yüzde 35,7 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yılki sonuçlarda

göstermektedir ki Pratik Beceri kriteri hem Çanakkale ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterdir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşletme Oranı
İmalat	401	3,0%	25,5%
Toptan ve perakende ticaret	85	2,0%	21,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	52	2,6%	29,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	35	3,3%	22,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	25	1,7%	6,5%
İnşaat	23	0,5%	8,2%
Ulaştırma ve depolama	22	0,7%	15,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	10	1,2%	45,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8	3,0%	25,0%
Genel Toplam	**660**	**1,9%**	**19,0%**

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 97 işletmede 660 açık iş tespit edilmiştir. Çanakkale ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İmalat sektörüdür. İmalat sektörü Çanakkale ilinde çalışma kapsamında yer alan işletme sayısı bakımından en fazla olan sektörlerin başındadır. Toplam 660 kişilik açık işin yüzde 61'ine tekabül eden 401 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin fazla olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Madencilik ve taş ocakçılığı ve İdari ve destek hizmet faaliyetlerisektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'den de görüleceği üzere Çanakkale ilinde açık iş oranı yüzde 1,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Çanakkale ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının üstündedir. Çanakkale ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,3 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü olarak tespit edilmiştir.

Çanakkale ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 19'unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

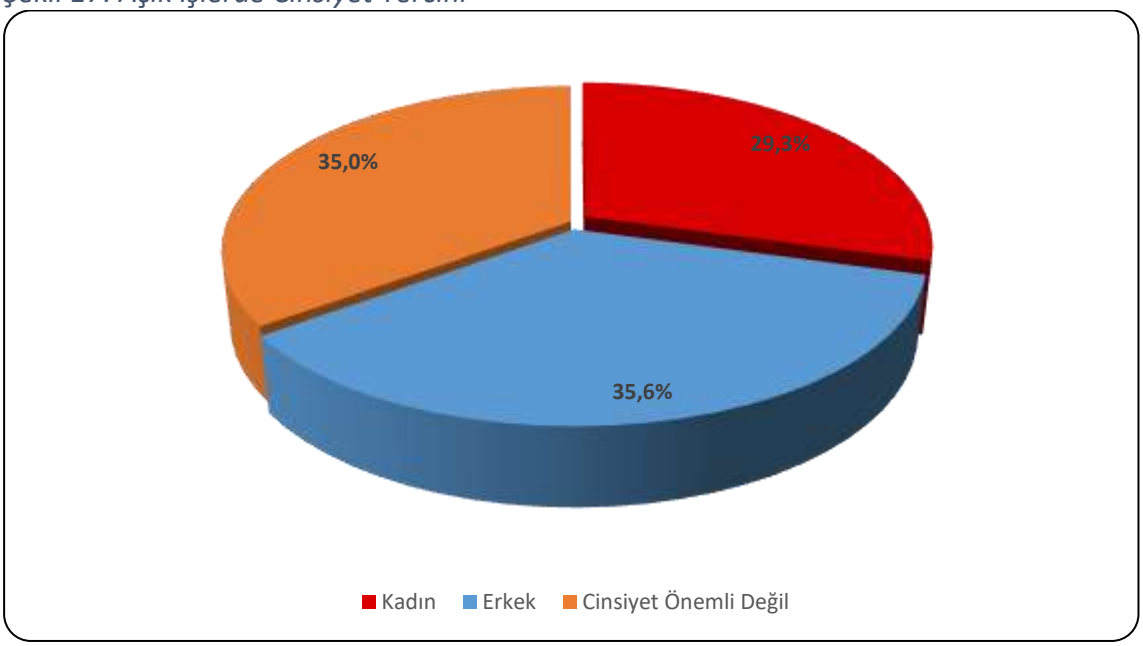

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17'de Çanakkale ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Çanakkale ilinde işverenler açık işlerin yüzde 35'inde cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 59,1 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,8 iken, Çanakkale ilinde yüzde 29,3 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 32,1'i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Çanakkale ilinde ise işverenlerin yüzde 35,6'sı mevcut açık işlerinde erkek tercih etmektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

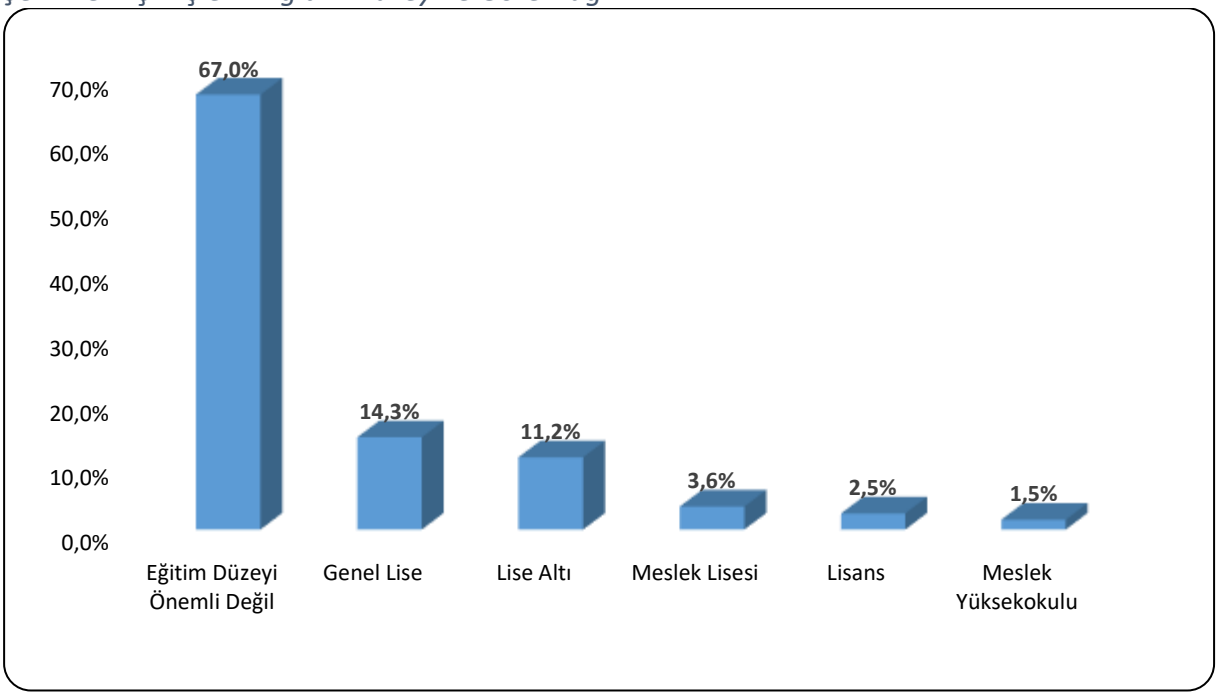

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Çanakkale ilindeki açık işlerin yüzde 67'sinde işverenler Eğitim düzeyinin önemli olmadığını belirtmişlerdir. Açık işlerin yüzde 14,3'ünde ise Genel Lise mezunu talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

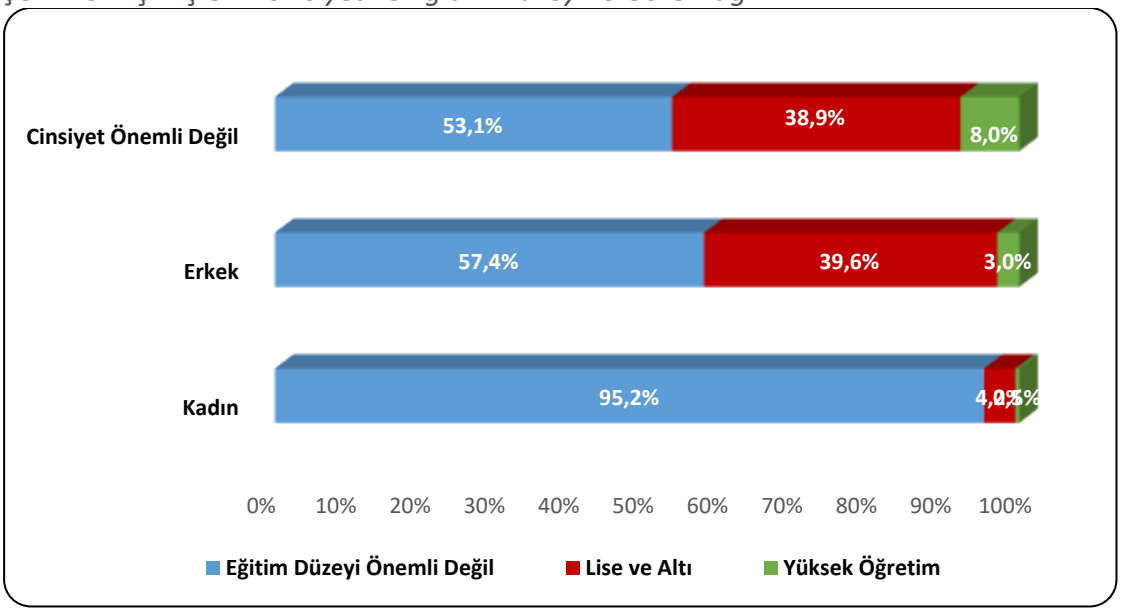

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19'da açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 38,9 oranında lise altı eğitim düzeyi istenmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 8 oranında yüksek öğretim

seviyesi talep edilirken ve yüzde 53,1 oranında ise herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 57,4 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 95,2 oranında eğitim düzeyinin önemli olmadığı belirtilmiştir. Kadınların tercih edildiği açık işler için asgari Lise ve Altı eğitim ile Yüksek Öğretim talebi olan işveren az sayıda bulunmaktadır.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

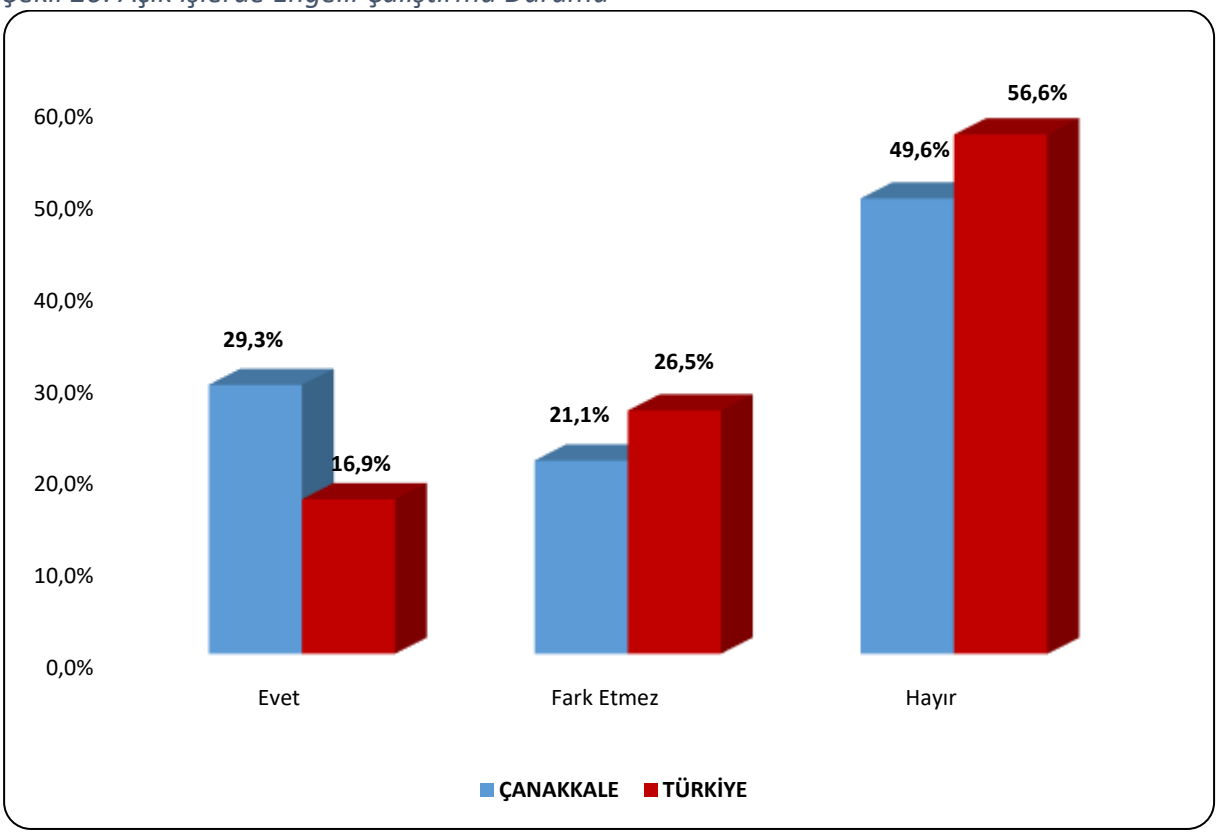

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Çanakkale ilinde mevcut açık işlerin yüzde 29,3'ünde işverenler engelli tercih edeceklerini belirtmiştir. İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 21,1 seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 50,4'ünde engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 16,9 oranında evet, yüzde 26,5 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 43,4'ü için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Çanakkale ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

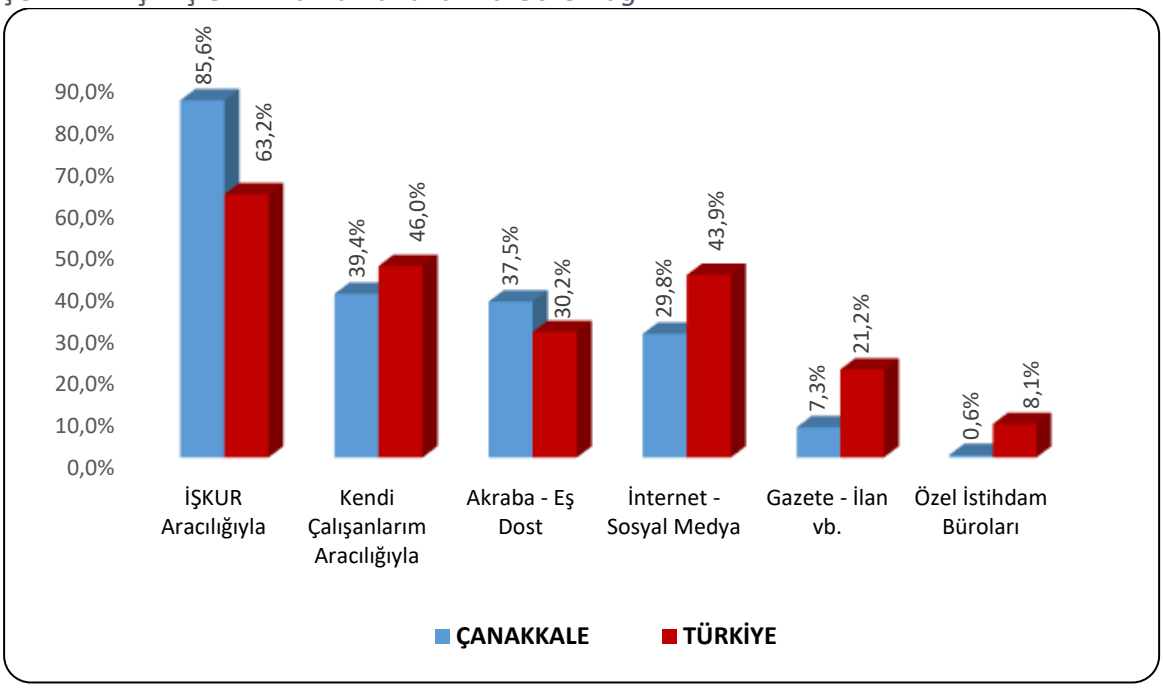

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Çanakkale ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin yüzde 85,6 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 63,2 olarak gerçekleşmiştir. Çanakkale ilinde ikinci sırada yüzde 39,4 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 37,5 ile Akraba-Eş Dost aracılığı arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	2	2	1
Takım Çalışması	1	3	3	2
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	3	1	1	3
İletişim ve İfade Yeteneği	5	6	4	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	4	5	5
Analitik Düşünebilme	-	5	6	6
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	-	9	7	7
Yabancı Dil	-	7	9	8
Bilgisayar Kullanımı	6	8	8	9
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	-	-	10	10

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ilk sırada yer almaktadır. Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışması ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik alanlarında Kadın,Erkek ve Cinsiyet Önemli Değil sorularına açık işlerde öncelikli sırada yer verilmiştir. Yenilikçi Düşünce Yeteneği becerileri araştırma dönemindeki açık işler için işverenler tarafından pek tercih edilmemektedir.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	288	3,3%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	132	2,4%
Hizmet Ve Satış Elemanları	119	2,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	87	1,6%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	12	0,5%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	12	0,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	6	0,2%
Yöneticiler	3	0,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	1	0,4%
Silahlı Kuvvetlerle Ilgınlı Meslekler	0	0,0%
Genel Toplam	**660**	**1,9%**

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş

olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 43,6'dır. İkinci sırada ise Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Çanakkale ili için tespit edilen yüzde 1,9'luk açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 3,3 ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından sırasıyla Hizmet ve Satış elemanları ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	20,3%	-	17,1%	87,2%	21,3%	1,1%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	48,0%	21,7%	48,1%	85,3%	62,0%	-
Hizmet Ve Satış Elemanları	63,0%	5,2%	25,8%	83,6%	38,8%	-
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	35,2%	7,1%	42,5%	88,2%	67,0%	-
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	41,7%	16,7%	50,0%	66,7%	58,3%	-
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	91,7%	25,0%	50,0%	75,0%	33,3%	-
Profesyonel Meslek Mensupları	16,7%	16,7%	50,0%	83,3%	-	16,7%
Yöneticiler	66,7%	33,3%	33,3%	66,7%	-	-
Genel Toplam	**37,5%**	**7,3%**	**29,8%**	**85,6%**	**39,4%**	**0,6%**

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Hizmet ve Satış Elemanları ile Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin tamamı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Meslek gruplarının çoğunluğunda açık işlerde İŞKUR arama kanalı olarak işverenler için ilk sırada tercih edilmiştir.

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci (Dikiş)	-	3	-	-	-	-	-	2	-	1
Beden İşçisi (Genel)	-	1	-	4	5	-	-	2	-	3
Mobilya Döşeme İşçisi	-	1	-	-	-	-	-	3	-	2
Balık Temizleme İşçisi	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-
Madenci (Genel)	-	2	-	-	-	-	4	3	-	1
Güvenlik Görevlisi	-	2	-	3	-	-	-	4	-	1
Şoför-Yük Taşıma	-	1	-	-	-	-	-	3	-	2
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	-	3	-	4	-	5	-	1	-	2
Garson (Servis Elemanı)	-	1	-	3	-	-	5	4	-	2
Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü	-	1	-	-	-	-	-	2	-	3

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19'da Çanakkale ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Mobilya Döşeme İşçisi, Balık Temizleme İşçisi, Şoför-Yük Taşıma ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde aranan becerilerde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ön plana çıkmaktadır.

Makineci (Dikiş), Madenci (Genel) ve Güvenlik Görevlisi mesleklerinde Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe ilk sırada aranmaktadır. Perakende Satış Elemanı (Gıda) mesleği için ilk sırada Takım çalışması yer almaktadır.

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Makineci (Dikiş)	Mobilya Döşeme İşçisi	Balık Temizleme İşçisi	Makineci (Dikiş)
Ütücü	Madenci (Genel)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Beden İşçisi (Genel)
Düz Dikiş Makineci	Beden İşçisi (Genel)	Güvenlik Görevlisi	Mobilya Döşeme İşçisi
Konfeksiyon Ürünlerini Katlama/Paketleme Isısı	Şoför-Yük Tasıma	Beden İşçisi (Genel)	Balık Temizleme İşçisi
Balık Temizleme İşçisi	Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü	Garson (Servis Elemanı)	Madenci (Genel)
Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	Kazmacı-Maden Ve Taşocağı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Güvenlik Görevlisi
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Peynir İmal İşçisi	Şoför-Yük Tasıma
Bulaşıkçı (Stevard)	Tel Çekme İşçisi (Elle)	Son Ütücü	Perakende Satış Elemanı (Gıda)
Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	Güvenlik Görevlisi	Makineci (Dikiş)	Garson (Servis Elemanı)
Garson (Servis Elemanı)	Ambar/Depo Görevlisi	Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş),Beden İşçisi (Genel), Mobilya Döşeme İşçisi ve Balık Temizleme İşçisi meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan üç meslek ise Makineci (Dikiş), Ütücü ve Düz Dikiş Makineci meslekleridir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu üç meslek Mobilya Döşeme İşçisi, Madenci (Genel) ve Beden İşçisi (Genel) meslekleri; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Balık Temizleme İşçisi, Perakende Satış Elemanı (Gıda) ve Güvenlik Görevlisi meslekleridir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Çanakkale ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 22 bin 626 işletmede (20+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Çanakkale ilinde ise 20+ istihdamlı 169 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Çanakkale ilindeki işletmelerin yüzde 33'ü son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Çanakkale ilinde eleman temininde güçlük çeken işletmeleri sektörel olarak incelediğimizde; Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, , Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri ve Bilgi ve İletişim sektörlerinde bulunan işletmelerin son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının en fazla olduğu sektörler İmalat,Toptan ve perakende ticaret ile Konaklama ve Yiyecek hizmetleri sektörleridir.

İnşaat sektörü gibi Çanakkale ilinde işletme sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının nispeten düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	374
Toptan ve perakende ticaret	111
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	86
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	45
İnşaat	36
Madencilik ve taş ocakçılığı	29
Ulaştırma ve depolama	19
Eğitim	18
Diğer hizmet faaliyetleri	13
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3
Genel Toplam	**742**

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde 742 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Çanakkale ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yarısı bu

sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan ve perakende ticaret ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

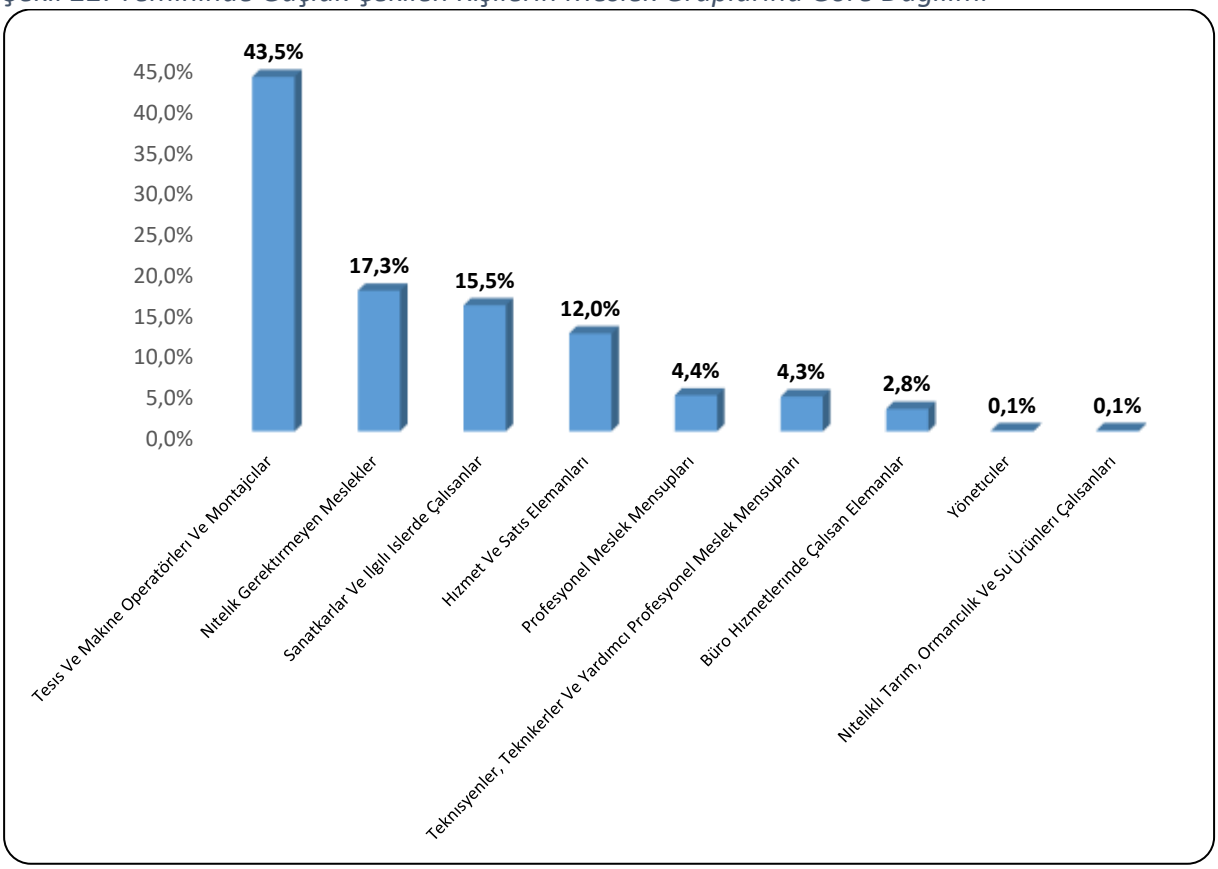

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 323 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 43,5'i bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de Çanakkale ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 30,7 seviyesindedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Makineci (Dikiş)	166
Garson (Servis Elemanı)	35
Düz Dikiş Makineci	31
Paketleme İşçisi (Gıda)	31
Beden İşçisi (İnşaat)	26
Kamyon Şoförü	22
Beden İşçisi (Genel)	20
Şoför-Yük Taşıma	15
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	14
Makine Bakımcı	13
Diğer	369
Toplam	**742**

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 166 kişi ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 35 kişi ile Garson (Servis Elemanı) ve 31 kişi ile Düz Dikiş Makineci ve Paketleme İşçisi (Gıda) meslekleri gelmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Paketleme İşçisi (Gıda) mesleklerin yine üst sıralarda yer aldıkları görülmektedir. Çanakkale ilinde söz konusu meslekler, önceki yıllarda olduğu gibi temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Makineci (Dikiş) ve Garson (Servis Elemanı) gibi mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına önemli bir bilgidir.

Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

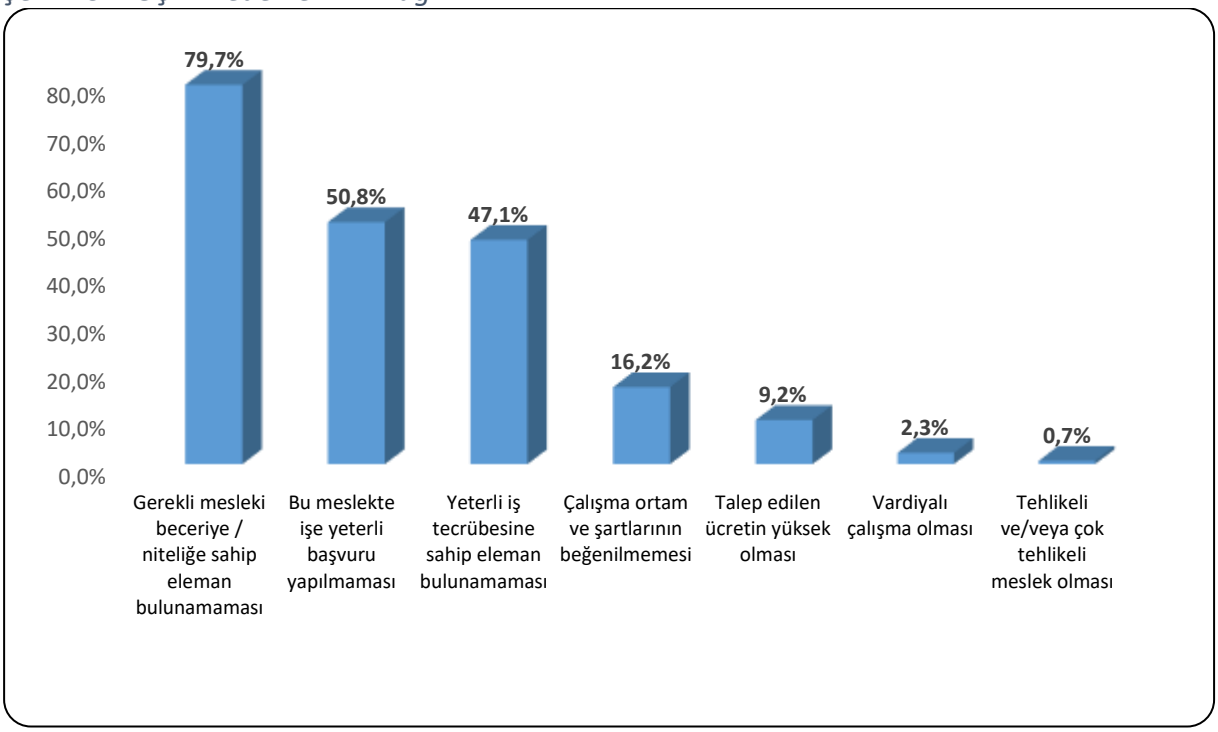

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında da ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Mesleklere göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği görülmektedir. TGÇM nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması
Makineci (Dikiş)	7,4%	100,0%	7,4%	-	-	-
Garson (Servis Elemanı)	44,1%	94,1%	70,6%	20,6%	-	-
Düz Dikiş Makineci	100,0%	100,0%	100,0%	-	-	-
Paketleme İşçisi (Gıda)	100,0%	33,3%	-	-	-	-
Beden İşçisi (İnşaat)	100,0%	80,0%	80,0%	-	-	-
Kamyon Şoförü	100,0%	95,2%	100,0%	95,2%	-	-
Beden İşçisi (Genel)	30,1%	59,9%	60,1%	10,0%	-	-
Şoför-Yük Taşıma	40,0%	53,3%	60,0%	60,0%	-	-
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	57,1%	57,1%	57,1%	50,0%	14,3%	14,3%
Makine Bakımcı	100,0%	100,0%	76,9%	76,9%	-	-

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, çoğu meslek için üst sıralarda; Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması ve Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması TGÇM nedeni olduğu görülmektedir. Düz Dikiş Makineci, Paketleme İşçisi (Gıda), Kamyon Şoförü ve Makine Bakımcı gibi mesleklerde ise TGÇM nedeni olarak ilk sırada Yeterli Başvuru yapılmaması belirtilmiştir. Tehlikeli veya Çok Tehlikeli Meslek Olması seçenekleri ilk on meslek arasında temininde güçlük çekilme nedeni olmamıştır. Vardiyalı çalışma ve Talep edilen ücretin yüksek olması ilk 10 meslek arasında sadece Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı) için TGÇM nedeni olmuştur.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Çanakkale ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği,

farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2020 tarihi itibariyle işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çanakkale ilinde işletmelerin yüzde 27,8'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Çanakkale ilinde ise yüzde 4,6 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
Toptan ve perakende ticaret	26,1%	6,1%	32,2%	35,7%
İmalat	38,2%	1,0%	30,4%	30,4%
İnşaat	17,6%	8,2%	25,9%	48,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	35,1%	1,8%	31,6%	31,6%
Ulaştırma ve depolama	25,6%	7,7%	23,1%	43,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	29,0%	3,2%	25,8%	41,9%
Madencilik ve taş ocakçılığı	27,7%	-	11,1%	61,2%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8,3%	16,7%	25,0%	50,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	45,3%	9,0%	27,3%	18,5%
Eğitim	40,0%	-	10,0%	50,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	16,7%	-	50,2%	33,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	-	-	60,0%	40,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	-	-	50,0%	50,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	-	-	50,0%	50,0%
Bilgi ve iletişim	-	-	50,0%	50,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	-	-	100,0%	-
Genel Toplam	**27,8%**	**4,6%**	**29,0%**	**38,6%**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla Diğer hizmet faaliyetleri, Eğitim ile İmalat sektörlerinde en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektörler ise Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile İnşaat sektörüdür. Gayrimenkul faaliyetleri alanında yer işletmelerin tamamı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler. Çalışma kapsamında Gayrimenkul faaliyetleri sektöründeki işletmelerin sayısının az olması bu sonucu çıkarmıştır.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	252	12,8%
İmalat	1.098	8,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	117	8,3%
Eğitim	51	7,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	77	7,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	18	6,9%
Toptan ve perakende ticaret	232	5,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	16	1,9%
Ulaştırma ve depolama	20	0,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	5	0,3%
İnşaat	-204	-4,0%
Genel Toplam	**1.683**	**5,0%**

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,6 artacağı beklenmekte olup ÇANAKKALE ilinde ise bu oran yüzde 5 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 1.098 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 12,8 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe beklenmektedir. Çanakkale ilinde istihdam azalışı beklenen sektör ise İnşaat sektörleridir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	670	7,9%
Hizmet Ve Satış Elemanları	292	6,7%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	350	6,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	143	5,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	126	2,3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	5	2,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	67	1,6%
Yöneticiler	8	1,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	22	0,9%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	-	-
Genel Toplam	**1.683**	**5,0%**

Kaynak: İPA 2019

Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler grubu hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 670 kişilik artış ile

Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 5 kişilik artış ile Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanlarıdır.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü	Beden İşçisi (İnşaat)
Kamyon Şoförü	Betonarme Demircisi
Makineci (Dikiş)	İş Makineleri Operatörü
Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	Boru Tamir Ustası
Balık Temizleme İşçisi	Sıvacı
Asfalt İşçisi	Endüstriyel Ve Yapısal Çelik Konstrüksiyon İsçisi
Garson (Servis Elemanı)	Argon Kaynakçısı (Tığ Kaynakçısı)
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Şoför (Yolcu Tasıma)
Satış Danışmanı / Uzmanı	İnşaat Boyacısı/Boyacı
İnşaat İsçisi	Genel Alan Temizleme Görevlisi/Meydancı

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü,Kamyon Şoförü ve Makineci (Dikiş) olup, Beden İşçisi (İnşaat), Betonarme Demircisi ve İş Makineleri Operatörü meslekleri ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Makineci (Dikiş) mesleği istihdam artışı beklenen meslekler içerisinde yine ilk 10 meslek arasında yer almaktadır. Çanakkale ili için İmalat sektörü ile ilgili mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Çanakkale ili için ilk sıradaki meslekler arasında aynı meslek bulunmamaktadır.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

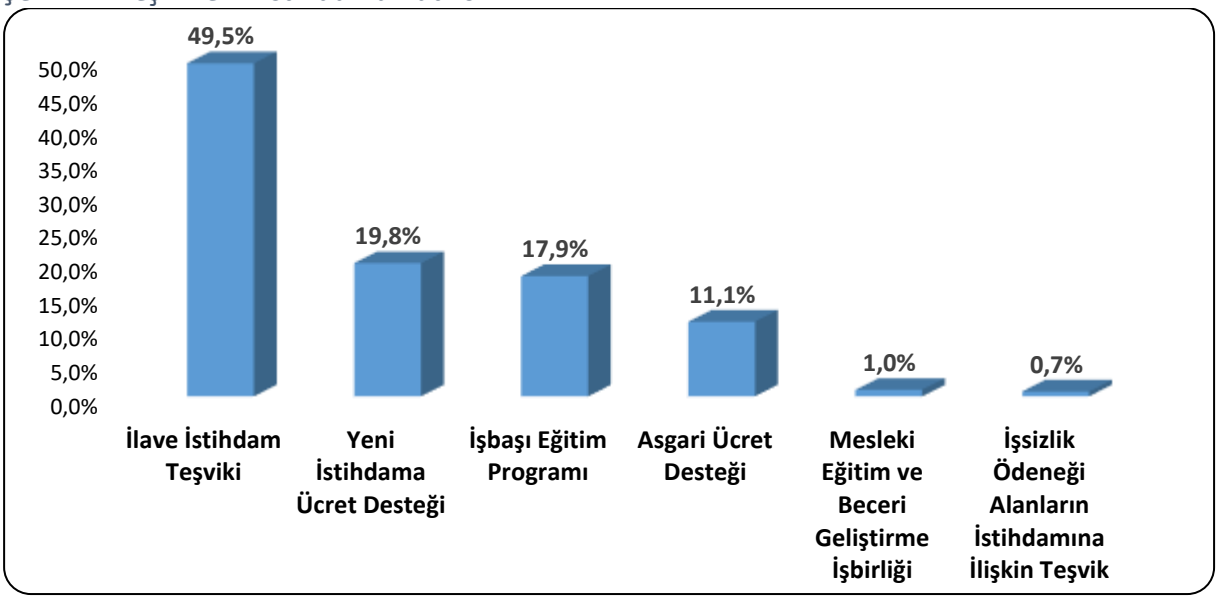

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde 20+ çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği yer almaktadır. İşverenler, İstihdama en düşük katkıyı sunan teşvikin ise İşsizlik ödeneği alanların istihdamına ilişkin teşvik olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

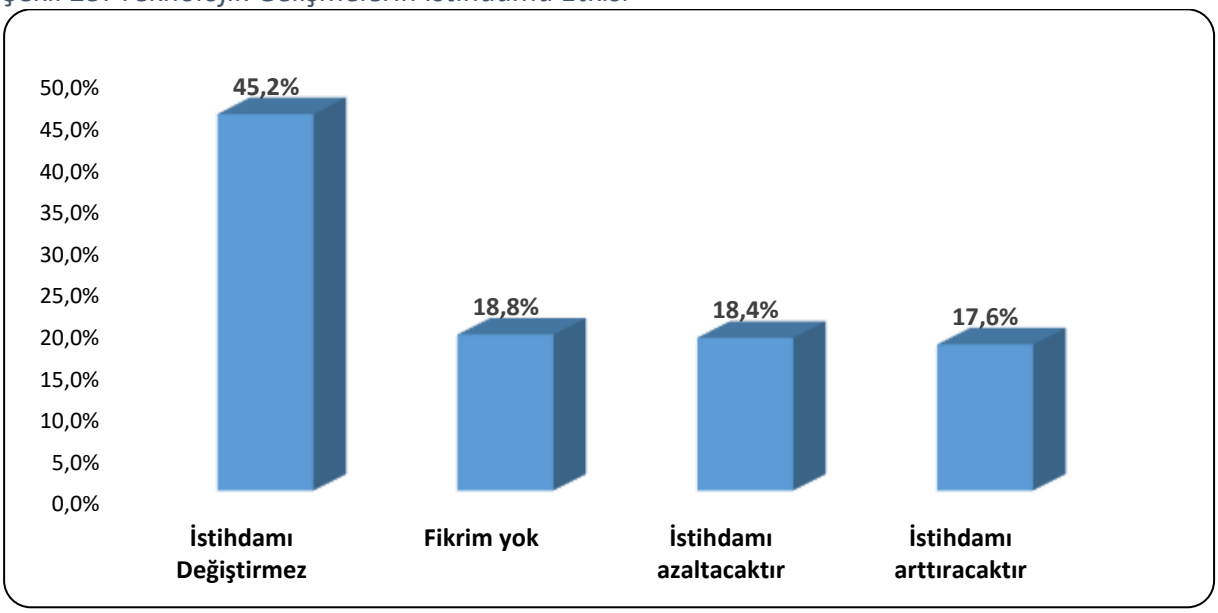

Kaynak: İPA 2019

Çanakkale ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 17,6'sı istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 18,4'ü ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 45,2'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceği görüşündeyken, yüzde 18,8'i ise fikir beyan etmemiştir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Çanakkale ilinde; Bilgi ve iletişim,Eğitim ve Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörlerinde ise işverenlerin yarısına yakını teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,2'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,7'si istihdamı arttıracağını ve yüzde 21'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Çanakkale İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Çanakkale ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 6,1 olduğunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazında değil ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayınlamaktadır. 2018 TÜİK verilerine göre TR22 (Çanakkale-Balıkesir) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 5,7'dir.

Çanakkale ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Çanakkale'de mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Çanakkale ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 76'sı erkeklerden, sadece yüzde 24'ü kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör İmalat sektörüdür. Sektörler kendi içinde değerlendirildiğinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörüdür. Kadın çalışan oranı diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olan sektörler Eğitim ve Bilgi ve iletişim gibi genellikle belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işletmelerdir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Çanakkale ilinde belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Çanakkale ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2018 yılında Aktif İşgücü Piyasası Programları kapsamında 21 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 423 kişi faydalanmıştır.Mesleki eğitim programlarının kurs ve kursiyer sayılarında 2011 yılına göre bir azalış söz konusudur. Bunun nedeni yıllar içerisinde işbaşı eğitim programının daha fazla tercih edilmesidir. İŞKUR tarafından açılan kurs ve işbaşı eğitim programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler İmalat, İnşaat, Toptan ve Perakende Ticaret, Ulaştırma ve depolama ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir.

Çanakkale ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 97 işletmede 660 açık iş tespit edilmiştir. Çanakkale ilinde İmalat açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 660 kişilik açık işin yüzde 61'ine tekabül eden 401 kişilik kısmı, bu sektördeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret Madencilik ve taş ocakçılığı Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İdari ve destek hizmet faaliyetleri İnşaat ve Ulaştırma ve depolama sektörleridir.

Çanakkale ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 19'unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Çanakkale ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 43,6'dır.

Açık işlerin yüzde 67'sinde; işverenlerin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "Eğitim düzeyi önemli değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok iletişim ve ifade yeteneği ve meslekte yeterli bilgiye sahip olmalarını istemesi etkendir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çanakkale ilinde işletmelerin yüzde 27,8'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Çanakkale ilinde ise yüzde 4,6 olarak gerçekleşmiştir.

Çanakkale ilindeki işverenlerin yüzde 49,5'i, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye genelinde de işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak İlave İstihdam desteğini belirtmişlerdir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama olası etkilerine işverenlere sorduğumuzda, sektörler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Çanakkale ilinde; Bilgi ve İletişim, Eğitim Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde işverenlerin çoğunluğu teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi

etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2019 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 4.409 TL (dörtbindörtyüzdokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. **İkinci maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

İşyerinin Yasal Unvanı :.....

E-Posta Adresi :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe : .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( )
Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( )
Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( )
İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

3.2.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) …….
(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……
(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

4) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız.

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 5.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi** Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	**Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz?** Kadın. 2. Erkek. Cinsiyet önemli değil.	**Açık Pozisyonunuzda Engelli Çalıştırmak İster misiniz?** 1. Evet. 2. Hayır. 3. Fark etmez.	**Talep Edilen Bilgi ve Beceriler *** Bilgisayar kullanımı Analitik Düşünebilme İletişim ve ifade yeteneği İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 6. Takım çalışması. 7. Yabancı Dil Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe Yenilikçi düşünce yeteneği. 0. Fiziki ve			**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? **** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR. 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla. 6. Özel İstihdam Büroları.		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	7. soruya geçiniz.

6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	7.1'e geçiniz.
	Hayır →	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra **(**30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 8.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması. 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması. 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması. 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi. 5. Talep edilen ücretin yüksek olması. 6. Vardiyalı çalışma olması. 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması.						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

……...
……...

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri. ( )
Teorik Bilgi. ( )
Diploma/sertifika. ( )
İş Deneyimi. ( )
Referans. ( )

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programları. ( )
Çalışanların Mesleki Eğitimi. ( )
Mesleki Eğitim Kursu. ( )
Kısa Çalışma Ödeneği. ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme. ( )
Teşvikler. ( )
(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ( )
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ( )

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

İşe Uygun Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ( )
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ( )

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

Evet ☐ (17. Soruya Geçiniz) ☐ Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

Yeni İstihdama Ücret Desteği. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ( )
İlave İstihdam Teşviki. ( )
Asgari Ücret Desteği. ( )
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ( )

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

Evet ☐ ☐ Hayır

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

Evet ☐ (Form tamamlanmıştır.) ☐ Hayır (20. Soruya Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ( )
Finansman yetersizliği. ( )
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması. ( )
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması. ( )
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ( )

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.